

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ULUSLARARASI İŞBİRLİKLERİ BÜLTENİ

SAYI 38 / EYLÜL 2023

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR GELECEK İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İLE MÜMKÜN

Birleşmiş Milletlerin 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne ulaşmak için iş sağlığı ve güvenliğine güvenin!

HABERLER

Göz Sağlığı
ve
Çalışma Hayatı

YAYINLAR

Uzmanlar Dronların
İSG Üzerindeki Etkisi
Hakkında Ne Diyor?

ETKİNLİKLER

Sağlık Çalışanlarına
Hava Kirliliği
Eğitimi

İÇİNDEKİLER

*38. Sayımıza
Hoş geldiniz!*

Göz Sağlığı ve Çalışma Hayatı

Göz sağlığı, genel sağlık ve esenliğin ayrılmaz bir parçasıdır ve işyerinde özellikle önemlidir. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Uluslararası Körlük Önleme Ajansı'nın (IAPB) yeni bir raporuna göre, tahmini 13 milyon kişi meslekleriyle bağlantılı görme bozukluğu ile yaşamaktadır. ILO bu durumun ölümlü olmayan iş kazalarının %1'ine denk geldiğini ifade etti. Rapor ayrıca görme bozukluğunun işyerinde yarattığı önemli ekonomik etkiye de dikkat çekmektedir. Görme bozukluğu olan çalışanların istihdam edilme olasılığı, olmayanlara göre %30 daha azdır ve görme bozukluğunun

küresel ekonomik maliyetinin yılda 411 milyar dolar olduğu tahmin edilmektedir.

ILO iyi haber olarak görme bozukluğu vakalarının %90'ından fazlasının mevcut, oldukça uygun maliyetli müdahaleler yoluyla önlenabilir veya tedavi edilebilir olduğunu vurguladı. Bir yandan çalışanların görmelerini korumak için koordineli küresel, ulusal ve işyeri girişimlerine olan ihtiyacı da vurguladı.

ILO ve IAPB, çalışanların görmelerini korumak için İSG'ye yönelik faaliyetlerin üç hedefle tasarlanması gerektiğini söyledi:

Göz Sağlığı ve Çalışma Hayatı (devam)

- 1. İşyerinde göz sağlığını doğrudan ve dolaylı olarak etkileyecek tehlikelere maruz kalmayı önleyin.*
- 2. Çalışanların gözlerinin mevcut sağlığını koruyun.*
- 3. Çalışanların doğal olarak oluşan görme kaybını risk değerlendirmelerine dahil etmek için bir sistem sağlayın.*

Konu ile ilgili işverenlere de büyük rol düştüğünü ifade eden ILO, onlara da bazı önerilerde bulundu:

- ⇒ Çalışanları göz sağlıklarını etkileyebilecek tehlikeler konusunda bilgilendirin.
- ⇒ İşyerlerindeki göz sağlığı programları ve müdahaleler konusunda çalışanlara ve temsilcilerine danışın.
- ⇒ Çalışanların gözlerini koruyabilmesi için uygun kişisel koruyucu donanıma erişimini sağlayın.
- ⇒ Düzenli göz muayeneleri ve uzun süreli bilgisayar kullanımında düzenli molalar gibi göz sağlığını teşvik eden işyeri politikaları ve prosedürleri uygulayın.

Çalışanların göz sağlığının korunması ile ilgili daha detaylı bilgi almak ve bahsi geçen rapora ulaşmak için [tıklayınız](#).

ILO'nun bu konuda çıkardığı politika özetinin lansman etkinliğini izlemek için [tıklayınız](#).

Dünyadan
Haberler

Birleşik Krallık'ta İş İle İlgili Hastalıkların İyileştirilmesi Çalışmaları

IOSH, Birleşik Krallık İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu (Health and Safety Executive - HSE)'nin iş ile ilgili hastalık oranlarının iyileştirilmesi müdahalelerinin etkisini değerlendirmek için yeni bir strateji geliştirdiğini duyurdu. Strateji sayesinde sahadan alınan veriler birbirine bağlanarak, mikro ve faaliyet düzeyindeki ölçümler kullanılarak HSE müdahalelerinin etkisi daha iyi anlaşılabilir ve kaynakların nereye tahsis edileceği konusunda bilinçli kararlar alınabilecek.

IOSH'a göre Yıllık Rapor, HSE'nin işle ilgili sağlığı iyileştirmek için üstlendiği bir dizi girişimin altını çizmekte. Buna göre HSE Covid ve işle ilgili stres üzerine araştırma programlarına ve işyerinde akciğer sağlığına zararlı kanserojen ve diğer maddelere maruz kalmayı azaltmak için devam eden çalışmalara destek veriyor.

Dünyadan
Haberler

“HSE'nin Yıllık Raporuna göre, Birleşik Krallık'ta işle ilgili en sık rastlanan üç ana hastalık: mesleki akciğer hastalıkları, kas-iskelet sistemi hastalıkları ve işle ilgili stres kaynaklı hastalıklar”

Raporda ayrıca HSE'nin 2022/23 yıllarında inşaat, ahşap işleme, fabrikasyon çelik, dökümhane, taş işleme ve tuğla üretimi ve kesme endüstrilerine yaklaşık 5.000 ziyaret gerçekleştirdiği belirtilmekte. Müfettişler, ziyaret edilen tesislerin üçte ikisinden fazlasında, özellikle de ahşap tozunun kontrolünde önemli düzeyde kontrolsüz risk tespit etmiş.

Söz konusu strateji ve rapor hakkında daha detaylı bilgi almak için [tıklayınız](#).

“Ruh Sağlığı Önemlidir” Projesi Başladı

Halk Sağlığı ve Sosyal Refahta Kuzey Boyutu Ortaklığı (NDPHS) İSG Uzman Grubu tarafından yürütülen **MentalHealthMatters** (Ruh Sağlığı Önemlidir) projesi, İSG sistemlerini, profesyonelleri ve küçük ve orta ölçekli işletmeleri, işgücünün işyerindeki mevcut ve ortaya çıkan psikososyal risklerini ele almayı amaçlıyor.

Proje çalışmalarının büyük bir kısmı uygulama toplulukları ile ulusal düzeyde gerçekleştirilecek olsa da, Proje'nin ortak hedefi bilgi ve deneyimleri paylaşmak ve mikro ölçekli işyerleri ve KOBİ'ler için çevrimiçi bir ilk yardım kiti ve politika yapımcılar için bir yol haritası yayınlamaktır.

Proje ortaklığı, lider ortak olarak NDPHS Sekreteryası ve Finlandiya İş Sağlığı Enstitüsü (FI), Tallinn Teknoloji Üniversitesi (EE), Riga Stradins Üniversitesi (LV), Nofer İş Hekimliği Enstitüsü (PL) ve Norveç İş Teftiş Kurumu (NO) olmak üzere beş kurumdan oluşmaktadır.

Proje 2025 yılı Temmuz ayına kadar devam edecek olup, bütçesi 0.5 Milyon Avro'dur. Bütçenin 0.32 Milyon Avro'su Avrupa Bölgesel

Kalkınma Fonu'ndan sağlanacaktır. Geri kalanı Norveç hükümeti tarafından karşılanacaktır.

Proje yetkilileri, geçmişte İSG mevzuatının, standartların ve eğitimlerin temel olarak fiziksel tehlikelere ve kazaların önlenmesine odaklandığını; psikososyal risk değerlendirmesine, sağlığın teşviki ve önlenmesine yeterince önem verilmediğini belirterek “Ruh Sağlığı Önemlidir” Projesinin bu durumu değiştireceğini vurgulamıştır.

Proje detaylarına ulaşmak için [tıklayınız](#).

Dünyadan
Haberler

Birleşik Krallık' tan Gerçek İş Kazası Örnekleri

Dünyadan Haberler

IOSH her ay sitesinde Birleşik Krallık İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu (Health and Safety Executive - HSE)'den elde ettiği iş kazası haberlerini paylaşıyor.

Kaza sonucunda verilen cezalara ve alınması gereken önlemlere ilişkin bilgilerin de yer aldığı Eylül ayı içinde paylaşılan içeriklere aşağıdaki linklerden ulaşabilirsiniz.

⇒ Bir çiftliğe, ziyarete gelen bir teslimat sürücüsünün havai elektrik hattından elektrik çarpması sonucu hayatını kaybetmesi üzerine işyerine verilen ceza haberi için [tıklayınız](#).

⇒ Yol yenileme çalışması sırasında yaşanan iş kazası haberi için [tıklayınız](#).

⇒ Bir tramvay şirketine, bir yayanın ölümü ile sonuçlanan kaza sonrasında etkin risk değerlendirmesi yapılmamış olması sebebiyle verilen ceza haberi için [tıklayınız](#).

⇒ Demiryolu hatlarının kaynaklanması için kullanılan makine temizlenirken yaşanan ölümlü iş kazası haberi için [tıklayınız](#).

⇒ İki çalışanın ölümü ile sonuçlanan tren kazası haberi için [tıklayınız](#).

ILO'dan İSG'nin Geliştirilmesi için Ülkelere Destek

ILO, Endonezya'daki Diponegoro Üniversitesi ile müfredatı geliştirmek ve üniversitedeki öğretim görevlilerinin ve öğrencilerin uluslararası çalışma standartları ve insana yakışır iş konusundaki bilgilerini genişletmek amacıyla ortak bir işbirliği anlaşması imzaladığını duyurdu.

Ayrıca Endonezya'nın Kuzey Sulawesi kentindeki Kema III köyünde bir program başlattığını duyuran ILO; balıkçılık endüstrisindeki kadınları güçlendirmeyi hedeflediğini açıkladı. Program kapsamında çalışma standartları ve hakları, iş sağlığı ve güvenliği ile cinsiyet eşitliği konularında bilgilendirme çalışmaları yapılacak. Programın, insana yakışır işe yönelik yeni uygulamaların benimsenmesini ve cinsiyet eşitliğinin tüm politika ve uygulamalarda yaygınlaştırılmasını teşvik etmesi bekleniyor.

Yine Endonezya'da ILO'nun desteği ile Çalışma Bakanlığı tarafından işyerinde ayrımcılığı, tacizi ve cinsel şiddeti önlemek ve bunlara müdahale etmek için bir iş teftişi kılavuzu yayımlandı. Kılavuz, ILO'nun Şiddet ve Tacizle ilgili 190

No'lu ILO Sözleşmesi en son uyumludur. ILO konuyla ilgili 35 iş müfettişine eğitim verildiğini de belirtti.

ILO, Bahreyn Çalışma Bakanlığı ile işbirliği içinde ülkenin ulusal iş sağlığı ve güvenliği profiline yönelik bir doküman hazırlığı içinde olduğunu duyurdu. Ulusal İSG profili, Bahreyn'in İSG ile ilgili hedefleri, stratejileri, zorlukları ve uygulamaları için temel bir plan görevi görecektir. Söz konusu dokümanın hazırlanması için ILO hükümetteki kilit paydaşların, işveren ve işçi örgütlerinin ve sektör uzmanlarının katılımıyla bir toplantı gerçekleştirildiğini belirtti. Toplantıda ayrıca ısı stresi, çalışma ortamlarında güvenlik ve inşaat sektöründe yüksekten düşme kazalarının önlenmesi gibi temel İSG temaları üzerine sunumlar ve tartışmalar yer aldı. ILO çalışmanın Bahreyn için dayanıklı ve sağlam bir İSG çerçevesinin geliştirilmesine yönelik önemli bir adım olduğunu vurguladı.

Yukarıda bahsi geçen haberlerle ilgili daha detaylı bilgi almak için [tıklayınız](#).

Dünyadan
Haberler

“Sürdürülebilir Bir Gelecek” İSG ile Mümkün

IOSH, iş sağlığı ve güvenliği yönetiminin 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne (SKH) nasıl katkıda bulunabileceğini vurgulayan yeni bir rapor yayımladı.

Rapor, 169 SKH hedefinden 51'ini iyi İSG yönetiminin unsurlarıyla eşleştiriyor ve İSG'nin bu hedeflerden 31'ine doğrudan katkıda bulunabileceğini gösteriyor. Rapora göre iyi İSG yönetiminin unsurları şunlardır:

- **Risk yönetimi**
- **İSG yönetim sistemleri**
- **Performans yönetimi ve yönetişim**
- **Refah**
- **İş sağlığı**
- **Kimyasal tehlikeler**
- **Savunmasız/hassas çalışanlar**
- **Etik iş uygulamaları**
- **İSG mevzuatı**
- **İş sürekliliği**

IOSH, sosyal sürdürülebilirliğin dayanıklılığın omurgasını oluşturduğuna ve İSG'nin, gelecek

için sürdürülebilir olan işler, işgücü, tedarik zincirleri ve topluluklar inşa etmenin ve sürdürmenin temel unsuru olduğuna inanıyor.

Rapor, İSG profesyonellerini ve işletmeleri halihazırda SKH'leri desteklemek için neler yaptıklarını gözden geçirmeye ve iyileştirebilecekleri alanları belirlemeye teşvik ediyor. Ayrıca SKH'lere İSG katkılarının nasıl raporlanacağı konusunda rehberlik sağlıyor. Raporda bahsi geçen İSG'nin SKH'lere nasıl katkıda bulunabileceğine ilişkin bazı spesifik örnekler şunlardır:

⇒ SKH 1 - Yoksulluk Yok: İSG, iş kaynaklı yaralanmaları ve hastalıkları önleyerek yoksulluğu azaltmaya yardımcı olabilir.

“Sürdürülebilir Bir Gelecek” İSG ile Mümkün (devam)

- ⇒ SKH 3 - Sağlık ve İyi Olma: İSG, iş kaynaklı yaralanmaları ve hastalıkları önleyerek ve çalışan sağlığını ve refahını teşvik ederek halk sağlığını iyileştirmeye yardımcı olabilir.
- ⇒ SKH 8 - İnsani İş ve Ekonomik Büyüme: İSG, güvenli, sağlıklı ve üretken işyerlerini teşvik ederek insani iş yaratmaya ve ekonomik büyümeyi teşvik etmeye yardımcı olabilir.
- ⇒ SKH 9 - Sanayi, Yenilik ve Altyapı: İSG, güvenli ve sürdürülebilir teknolojilerin geliştirilmesini ve kullanımını teşvik ederek sanayiye kapsayıcı ve sürdürülebilir bir hale getirmeye yardımcı olabilir.
- ⇒ SKH 11 - Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar: İSG, güvenli ve sağlıklı işyerlerini teşvik ederek ve iş faaliyetlerinin çevresel etkisini azaltarak şehirleri ve toplulukları daha sürdürülebilir hale getirmeye yardımcı olabilir.
- IOSH raporu, SKH'lerin gerçekleştirilmesine nasıl katkıda bulunabileceklerini öğrenmek isteyen İSG profesyonelleri ve işletmeler için değerli bir kaynaktır. Ayrıca İSG'nin sadece çalışanları zarardan korumakla ilgili olmadığını, aynı zamanda herkes için daha sürdürülebilir bir gelecek yaratmakla ilgili olduğunu hatırlatıyor. Rapora ulaşmak için [tıklayınız](#). Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri hakkında detaylı bilgi almak için ise [tıklayınız](#).

Yayınlar

IOSH Dergisi Yeni Sayısı Çıktı

IOSH'un okuyucularına iki ayda bir sunduğu dergisinin 2023 yılı Eylül-Ekim sayısı çıktı.

Yayınlar

Kapak konusu makalesi kapsamında bu sayıda IOSH risk algısı üzerinde duruyor. Eğer bir çalışan kuralları hiçe sayıyor, risk alıyor ve bundan şans eseri güvenli bir şekilde gide daha çok çalışanın bu duruma sürükleneyeceği konusunda uyarı yapan IOSH, çalışanlarda güvenlik bilincini ve doğru risk algısını oluşturmak için çalışan eğitimlerinin altını çiziyor. Makaleyi okumak için [tıklayınız](#).

İnsan beyni pozitiflerden çok negatiflere odaklanacak şekilde

programlanmıştır. Bu bilgi İSG Profesyonellerinin hem başarısızlıktan hem de başarıdan ders almasına nasıl yardımcı olabilir? IOSH'un bu konuda bilimsel araştırmalara atıf yaptığı ve önerilerde bulunduğu makalesine ulaşmak için [tıklayınız](#).

“Artan sıcaklıklar ve olağanüstü hava olayları başlı başına yaşam için tehlike teşkil ediyor ancak aynı zamanda dünya çapında hastalık salgınlarının yayılmasını, sıklığını ve şiddetini de artırıyor.” diyor IOSH. Ayrıca Dünya Sağlık Örgütü’nün iklim değişikliğini 21. yüzyılın insan sağlığına yönelik en büyük tehdidi olarak gördüğünü vurguluyor. **“Vektör kaynaklı hastalıklar, sivrisinek gibi organizmaların insanlara bakteri, virüs ve parazit bulaştırmasıyla ortaya çıkar. İklim değişikliği, vektörlerin gelişmek için en uygun koşulları bulabileceği coğrafi alanı halihazırda artırdı ve bu durum daha da büyüyerek hastalıkları ilk kez bölgelere ve ülkelere getirecek.”**

açıklamasında bulunarak başta tarım sektörü olmak üzere açık havada çalışmalarına yönelik uyarı yapıyor. Konu ile ilgili detaylı bilgi almak için [tıklayınız](#).

IOSH Dergisi Yeni Sayısı Çıktı (devam)

Andon prensibini duymuş muydunuz? Andon, özellikle Japon üretim yöntemlerini izleyen, genellikle otomotiv endüstrisinde kullanılan hata önleme sistemidir. Sistemin özü, personelin önündeki düğmeler yardımıyla sıra dışı durumu yetkililere bildirebilmesi esasına dayanır. IOSH bu ay yayımladığı makalesinde andon prensibini mercek altına alıyor. Okumak için [tıklayınız](#).

Özellikle pandemiden sonra işyerleri için 'dayanıklılık' çok gündem oldu. Ancak IOSH İSG Profesyonellerinin de olaylar, krizler ve organizasyonel çalkantılar ile başa çıkma rollerinde kişisel dayanıklılığa ihtiyaçları olduğunu belirterek, bu dayanıklılığın nasıl artırılacağına yönelik önerilerde bulunuyor. Önerilere ulaşmak için [tıklayınız](#).

Yayınlar

Derin öğrenme ve bilgisayar görüşü kullanılarak inşaat sahasındaki tehlikelerin tanımlanması mümkün mü? IOSH bu konuda yakın zamanda yayımlanmış iki araştırmaya yönelik değerlendirmelerde bulunuyor, ulaşmak için [tıklayınız](#).

IOSH Dergisi Yeni Sayısı Çıktı (devam)

Birleşik Krallık'ta yapılan bir çalışma, dijital platformlar aracılığıyla iş alarak yemek teslim eden motorsiklet sürücülerinin, restoranlar tarafından doğrudan istihdam edilenlere göre daha çok kaza yaşadıklarını ortaya koydu. Aynı zamanda platform bazlı çalışan motorkuryelerin daha çok trafik ihlalinde bulunduğu ve telefon sebebiyle daha çok dikkat dağınıklığı yaşadığı görüldü. IOSH uygulama (platform) şirketlerinin teslimat sürücülerinin risklerini artırmayan uygulamalar benimsemesini, yalnızca sürücü park halindeyken iş tahsis edip kabul etmesini, güvenli sürüş ve daha iyi güvenlik ekipmanı konusunda aylık eğitim vermesini ve iş için sürüş saatlerini izleyip düzenlemesini öneriyor. Araştırmacılar ayrıca, yerel olarak güvenlik sorumluluğu olan yöneticilerin atanmasını ve çalışanların şirketleriyle görüşlerini ve şikayetlerini ifade edebilecekleri bir forum oluşturulmasını öneriyor.

Konu ile ilgili daha detaylı bilgi almak için [tıklayınız](#).

IOSH Birleşik Krallık'ta standartlara uymayan çatı kaplama malzemelerinin kullanılmasına yönelik oluşan tehlike ve riskler hakkında uyarı yapıyor. Ülkedeki standartlara uygun malzemeler hakkında bilgi almak için [tıklayınız](#).

IOSH bu sayıda iki İSG Profesyoneli ile yaptığı röportajı paylaşıyor: Kariyerinde 25. yılını geride bırakan İSG Profesyoneli nasıl motive ve diri kaldığını öğrenmek için [tıklayınız](#). Kariyerinde 14. yılını yaşayan ve tip 1 diyabet yaşayan İSG Profesyonelinin hikayesini okumak için [tıklayınız](#).

Yayınlar

IOSH Dergisi Yeni Sayısı Çıktı (devam)

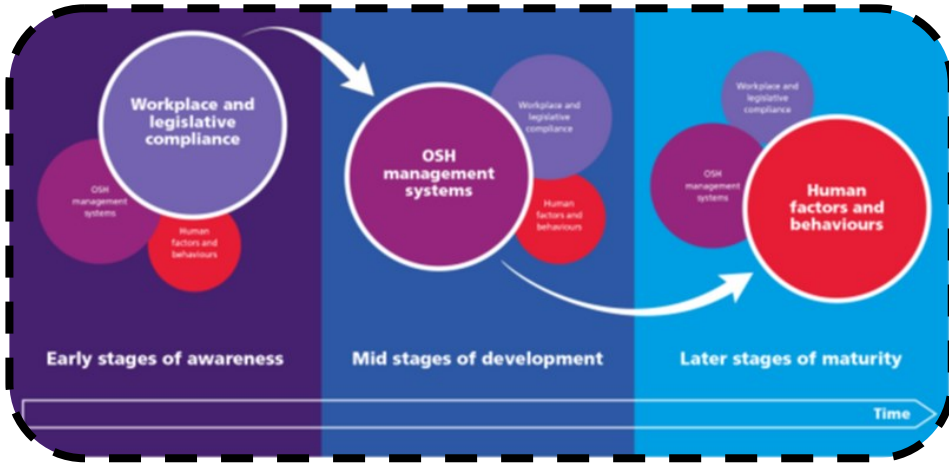
İşyeri kültürünün güvenlik performansı üzerinde önemli bir etkisi vardır. IOSH işyerlerinde güvenlik kültürünü geliştirmek için İSG Profesyonellerinin öncelikle kendi sektörlerinde "içinin neye benzediğini" görselleştirmesi ve tanımlaması gerektiğini söylüyor. Sonrasında işyerlerinden makalesinde paylaştığı olgunluk eğrisinin neresinde olduklarını tespit etmelerini istiyor.

“Bir işyerinin mevcut durumunu ölçmek için mevcut birkaç araç ve model mevcuttur ve bunlar kabaca

birkaç temel alana ayrılabilir: işyeri ve mevzuata uygunluk, İSG yönetim sistemleri ve insan faktörleri ve davranışları.”

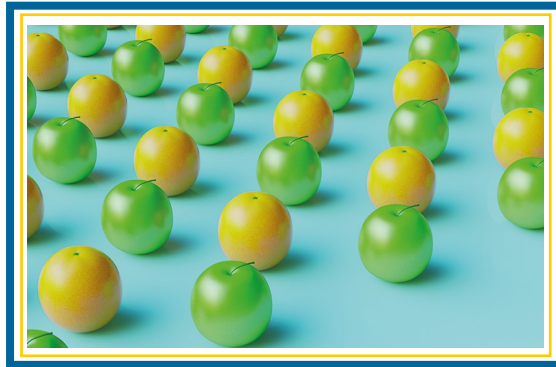
IOSH ayrıca liderlerin ve çalışanların İSG'ye yönelik hakim tutumlarının da önemli rol oynadığını belirtiyor. Buna göre genel tutum İSG'nin hiç kimsenin sorumluluğunda olmadığı yönündeyse, o zaman işyeri muhtemelen kültür eğrisinin en altında yer alır.

Söz konusu değerlendirme hakkında daha detaylı bilgi edinmek için [tıklayınız](#).

Yayınlar

IOSH ayrıca bu sayıda İSG'de karşılaştırmalı değerlendirme (benchmarking) yapmak için bazı ipuçları paylaşıyor. Konunun önemi ve nasıl etkin karşılaştırma yapılabileceği ile ilgili bilgi almak için [tıklayınız](#).

OSHwiki Makalesi: Sağlıklı Sağlık Hizmetleri

Sağlıklı ve güçlü bir işgücünün sürdürülebilmesi için ekonomik açıdan sürdürülebilir ve yüksek kaliteli sağlık hizmetlerinin sağlanması, dünyanın her yerindeki ülkeler için temel bir önceliktir. COVID-19 salgınının sağlık sistemlerindeki yeni zayıf noktaları ortaya çıkarması, Avrupa'daki sağlık sisteminin karşı karşıya olduğu en büyük zorluğun işgücü sıkıntısı olacağını daha da belirgin hale

getirmektedir. Makaleye göre, farklı sağlık kuruluşu türleri arasındaki bağlamsal farklılıklara rağmen, sağlık sistemlerindeki zorlukların nedenleri, düşük istihdam oranları, hasta akışındaki istikrarlı artış ve geleneksel tıbbi sorunların ötesine geçen sağlık hizmeti taleplerinin karmaşıklığı gibi faktörlerin birleşimi olarak oldukça iyi anlaşılmaktadır. OSHwiki makalesine ulaşmak için [tıklayınız](#).

Yayınlar

İş Sağlığı ile ilgili Yeni Makaleler

ICOH çevrimiçi platform üzerinden iş sağlığına yönelik üç yeni makale yayımlandığını duyurdu. Birinci makale, kavramsal bir çerçeve geliştirerek teknolojik gelişmelerin ve iklim değişikliğinin işin doğası üzerindeki etkisini ele alıyor. İkinci makale ruh sağlığı sorunlarının işle ilgili nedenlerini araştırıyor. Üçüncü

makale ise sağlık ve kapsayıcı işgücüne katılım konusuna odaklanıyor.

Makaleleri okumak için [tıklayınız](#).

İşin Geleceği: Uzmanlar Dronların İSG Üzerindeki Etkisi Hakkında Ne Diyor?

EU-OSHA'nın yeni ortaya çıkan İSG risklerini ortaya çıkarma faaliyetinin bir parçası olarak, işyerlerinde insansız hava araçlarının (veya dronlar) ortaya çıkan risklerle mücadele üzerindeki etkileri hakkında yeni bir tartışma makalesi yayımlandı. Makale, insansız hava araçlarıyla çalışırken ortaya çıkan İSG risklerini inceliyor ve paydaşlara işyeri sorunlarını çözmeleri ve bu alanda sürekli ilerlemeyi teşvik

etmeleri için uygulanabilir öneriler sunuyor. Makaleye ulaşmak için [tıklayınız](#).

Bakım verenlerin Bakımı: Sağlık ve Sosyal Bakım Çalışanları İçin Psikososyal Refahın Sağlanması

yaygındır. Bunlar çalışanların hem zihinsel hem de fiziksel sağlığını etkileyebilir.

EU-OSHA'nın son tartışma makalesi, sektördeki psikososyal risklere ve bunların yaygınlığına genel bir bakış sunuyor ve sağlık ve sosyal bakım işyerlerinde psikososyal riskleri önlemek, azaltmak ve yönetmek için etkili müdahaleleri tartışıyor.

Makaleye ulaşmak için [tıklayınız](#).

AB'de her on çalışandan biri, tıbbi ve yatılı bakım ile sosyal hizmet gibi meslekleri kapsayan sağlık ve sosyal bakım sektöründe istihdam edilmektedir. Sektörde yüksek iş yükü, üçüncü taraf şiddeti, düzensiz çalışma saatleri ve yüksek duygusal iş talepleri gibi psikososyal riskler

Yayınlar

IOSH Çevrimiçi Seminerleri ve Toplantıları

- *Kapalı alanlara giriş riskini azaltmak için yenilik yapmak*
- *Açık deniz çalışmaları ve tehlikeli endüstriler için insan faktörleri*

toplantı bulunmaktadır. Etkinliklere önceden kayıt olarak ücretsiz katılmak ve detaylı bilgiye ulaşmak için [tıklayınız](#).

Önümüzdeki günlerde birçok farklı konuda IOSH tarafından düzenlenecek çevrimiçi seminer ve

Kaçırdığınız IOSH etkinliklerini izlemek için [tıklayınız](#).

WHO'dan Sağlık Çalışanlarına Hava Kirliliği Eğitimi

Dünya Sağlık Örgütü (WHO), özellikle sağlık çalışanları için tasarlanmış ilk Hava Kirliliği ve Sağlık Eğitimi araç seti geliştirdiğini duyurdu. Araç seti, indirilebilir eğitim modülleri ve sağlık profesyonellerini bilgilendirmek ve güçlendirmek için eğiticilerin eğitimi yaklaşımını kullanan bir kılavuz içerir.

modülden oluşuyor: **dış mekan (ortam) hava kirliliği, evdeki hava kirliliği, hava kirliliğine maruz kalmanın temel sağlık etkileri ve sağlık çalışanlarının yapabilecekleri.**

WHO ayrıca bu konuda çevrimiçi eğitim programı başlattı. Kurs 4

WHO'dan Sağlık Çalışanlarına Hava Kirliliği Eğitimi (devam)

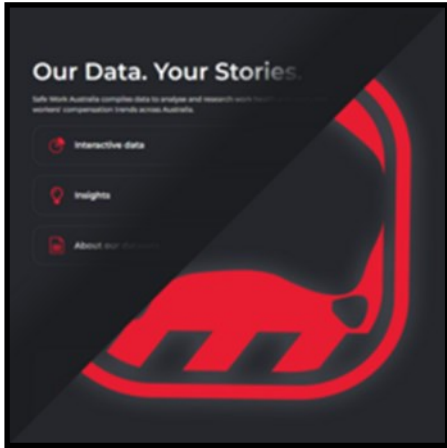
Ücretsiz olarak erişilebilen çevrimiçi kursun birincil hedef kitlesi, tıp pratisyenleri, doktorlar, hemşireler, ebeler, toplum sağlığı çalışanları, tıp öğrencileri ve geleceğin sağlık profesyonelleri, halk sağlığı profesyonelleri, sağlık bakanlıklarındaki yetkililer ve ulusal ve ulus-altı düzeylerde politika yapıcılar dahil olmak üzere dünya çapındaki sağlık profesyonelleridir.

Hava kirliliği, hem bireysel refah hem de halk sağlığı üzerinde geniş kapsamlı sonuçları olan önemli bir

küresel sağlık sorunudur. WHO, küresel olarak hava kirliliğinin yılda yaklaşık 7 milyon erken ölümden sorumlu olduğunu tahmin ediyor. WHO, sağlık profesyonellerinin bu sorunla mücadele etme kapasitesini artırarak, en savunmasız nüfuslara özel önem vererek, dünya çapındaki topluluklar için daha sağlıklı ve temiz bir gelecek öngörmektedir.

Konu ile ilgili daha detaylı bilgi almak, hem araç kitine hem de eğitim modüllerine ulaşmak için [tıklayınız](#).

Safe Work Australia'dan Yeni İnteraktif İSG Sitesi

Avustralya'nın İSG kurumu olan Safe Work Australia, işle ilgili ölümler, yaralanmalar ve hastalıklar hakkında toplanan İSG ve çalışan tazminatı verilerini keşfetmek için yeni bir interaktif internet sitesi kullanıma

sundu. Site, sektör, meslek, yıl ve yaralanma mekanizmasına göre İSG verilerine ilişkin bilgileri kullanıcı dostu bir şekilde keşfetmek için grafiklerin ve tabloların oluşturulmasına ve özelleştirilmesine olanak tanıyor.

Kullanıcılara sitedeki verilerden en iyi şekilde nasıl yararlanacakları konusunda yol göstermek için bir yardım videosu ve kullanıcı kılavuzu da yayımlanmıştır. Siteye ulaşmak için [tıklayınız](#).

Etkinlik ve Eğitimler

Avrupa İSG Ajansı Odak Noktaları Toplantısı'na Katılım Sağladık

Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı (EU-OSHA), Avrupa Birliği (AB)'ne bağlı olarak çalışan, AB üyesi ülkeler, aday ülkeler, potansiyel aday ülkeler ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği üyesi ülkeler ile faaliyetler yürüten uluslararası bir iş sağlığı ve güvenliği (İSG) kurumudur. 2005 yılından bu yana Ajans'ın ülkemizdeki odak noktası İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüdür. Ajans yıl içerisinde AB kapsamındaki ülkeler ile odak noktaları toplantıları ve çeşitli etkinlikler aracılığıyla bilgi, tecrübe ve iyi uygulamaların paylaşımını amaçlamaktadır. Bu bağlamda 25-26 Eylül tarihlerinde Toledo'da Ajans'ın 2023 yılındaki son Odak Noktaları Toplantısı'na Genel Müdürlük olarak katılım sağladık.

Toplantıda Ajans 2023-2025 kampanyası “**Dijital Çağda Sağlıklı ve Güvenli Çalışma**” konusunda önümüzdeki dönemde yapılacak

çalışmalar hakkında bilgi verdi. Ayrıca hali hazırda birçok farklı konuda yürüttüğü faaliyetlerini tanıttı. Ayrıca işle ilgili psikososyal risklerin bir sonraki kampanya döneminin ana konusu olacağını ifade etti. Şimdiye kadar gerçekleştirilen çalışmalar kapsamında aşağıdaki yayınların çıkartıldığı bilgisini paylaştı:

⇒ [İşe bağlı psikososyal risk faktörlerine maruz kalma ile kalp-damar hastalıkları arasındaki bağlantılar](#)

⇒ [Güvenli alanlar oluşturmak: aile içi şiddet ve işyeri](#)

⇒ [Sağlık ve sosyal bakım sektöründeki psikososyal riskler](#)

Ajans veri görselleştirme amacı ile başlattığı “**İSG Barometresi**” çalışmasını zenginleştireceğini belirtti. Yeni veri kaynakları ve indikatörler ekleneceğini söyledi. İSG Barometresi, İSG ile ilgili önemli gerçekler ve rakamlara ilişkin AB çapında bir kamu bilgilendirme sistemidir. Sistem, AB düzeyinde ve ulusal düzeyde önemli İSG göstergeleri için görselleştirilmiş bilgiler sağlar; istatistiklere, anketlere ve kamu verilerine dayanmaktadır.

Avrupa İSG Ajansı Odak Noktası Toplantısı'na Katılım Sağladık (devam)

Ajans ayrıca İSG mevzuatına uyumun desteklenmesi çalışması kapsamında bu yıl içinde “İşyeri Güvenliği Gereksinimlerine Uyumluluğun Desteklenmesi – Avrupa İş Teftiş Sistemleri Yaptırımlar ve standartlaştırılmış önlemler” başlıklı bir yayın yapıldığını duyurdu. Bu yayında iş teftiş ve

AB'deki farklı yaptırım sistemleri gözden geçirilmektedir. Yayın iş müfettişlerine, işletmeleri uyumluluğu iyileştirmeye ikna etmek için iyi uygulamalar sunar ve teftiş ziyaretleri sırasında ikna ve yaptırım arasındaki dengenin etkililiğini vurgular. Yayına ulaşmak için [tıklayınız](#). Bu konu ile ilgili 2023 yılında yayımlanan bir diğer çalışma ise Ajans ile AB Kıdemli İş Müfettişleri Komitesi'nin (SLIC) beraber hazırladığı “İş müfettişlerinin Avrupa'da algılanan yüksek riskli meslekler ve sektörlerle ilişkin görüşleri” yayını. Ulaşmak için [tıklayınız](#).

UİB Güncel Bilgiler

AB Dönem Başkanı İspanya'dan “Ruh Sağlığı ve Güvencesiz Çalışma” Konulu Konferans

UIB Güncel Bilgiler

AB Dönem Başkanı İspanya, çalışma hayatında psikososyal risklere dikkat çekmek için Toledo'da 26-27 Eylül tarihlerinde “**Ruh Sağlığı ve Güvencesiz Çalışma**” başlıklı bir konferans düzenledi.

Avrupa'nın dört bir yanından üst düzey yöneticilerin, İSG kurumlarının, uzmanların, akademisyenlerin ve sosyal tarafların katıldığı etkinlikte güvencesiz çalışmanın çerçevesi çizilerek, çalışanların maruz kaldığı psikososyal riskler konusuna dikkat çekildi.

Katılımcılar söz konusu maruziyetin risk değerlendirmelerinde gözden kaçtığını vurgulayarak ruh sağlığına

yönelik daha çok araştırma yapılması gerektiğini belirttiler.

Konferans kapsamında Avrupa Yaşam ve Çalışma Koşullarını İyileştirme Vakfı'nın(EUROFOUND) bir sunumu oldu. Sunumda AB Çalışma Koşulları 2021 yılı anketinden psikososyal riskler ile ilgili bir analiz paylaşıldı. Buna göre araştırmada iş kalitesi ile iyi bir çalışma hayatı arasında doğrusal orantılı bir ilişki elde edilmiş. Özellikle otelcilik sektöründe nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanların yüksek oranda iş güvencesizliği hissettiği tespit edilmiş. Hizmet sektöründe satışta çalışanlar da konuyla ilgili ikinci sırada yer alıyor.

AB Dönem Başkanı İspanya'dan “Ruh Sağlığı ve Güvencesiz Çalışma” Konulu Konferans (devam)

EUROFOUND, güvencesizliğin ruh sağlığını olumsuz etkilemesi ile ilgili şu örnekleri verdi: “AB genelinde Koroner/iskemik kalp hastalığının (KKH) %5'i ve depresyonun %9'u iş güvencesizliğine bağlanabilir. KKH'nin %4'ü ve depresyonun %17'si iş stresine bağlanabilir.”.

EUROFOUND güvencesizlik ile sağlık üzerindeki olumsuz etkiler arasında nedensel bir ilişki olduğunu destekleyen yüksek düzeyde kanıt mevcut olduğunu belirtti. Ve Avrupalı çalışanların %14'ünün iş güvensizliğine maruz kaldığını söyledi. EUROFOUND sunumunda atıf yapılan çalışmalara aşağıdaki linklerden ulaşabilirsiniz:

- ⇒ [Uzaktan çalışmanın ve dijital çalışmanın çalışanlar ve toplum üzerindeki etkisi](#), AB İç Politikalar Genel Müdürlüğü, 2021
- ⇒ [Dijital çağda çalışanların ruh sağlığı](#), AB İç Politikalar Genel Müdürlüğü, 2020
- ⇒ [İşyerinde etik dijitalleşme: Teoriden pratiğe](#), EUROFOUND, 2023

Konferans'ta ayrıca psikososyal risklerin yönetimi ile ilgili iyi uygulama

projeleri sunuldu. Bunlardan biri İspanya'dan Jaume I Üniversitesi'nin koordinatörlüğünü gerçekleştirdiği “H-Work” Projesi idi. Projenin amacı Avrupa genelinde KOBİ'lerde ve kamu sektörü kuruluşlarında ruh sağlığını geliştirmek için çok düzeyli değerlendirmelerde bulunmak, müdahaleler oluşturmak, değerlendirme araçları tasarlamak ve uygulanmasını sağlamak. 9 AB ülkesinden 14 paydaşın katıldığı bu proje 42 ayda tamamlanmış. Projenin [resmi internet sitesinden](#) hazırlanan yayınlara ve etkileşimli araçlara ulaşılabilirsiniz. Jaume I Üniversitesi yetkilileri projenin uygulandığı işyerlerinde pozitif bir sağlık algısı oluştuğunu gördüklerini, ayrıca 9 farklı ülkenin katılmasından dolayı proje sayesinde kültürel farkların da gözlemlendiğini belirtti.

UIB Güncel Bilgiler

AB Dönem Başkanı İspanya'dan “Ruh Sağlığı ve Güvencesiz Çalışma” Konulu Konferans (devam)

Bir diğer iyi uygulama örneği ise Finlandiya İş Sağlığı Enstitüsünden (FIOH) geldi. FIOH yetkilileri Finlandiya Çalışma Yaşamı Kalitesi Araştırmasına atıf yaparak, araştırmanın özellikle kadınlar ve genç çalışanlar arasında zaman baskısı ve işin genel zihinsel yüküne

bağlı yorgunluk, kaygı ve stres gibi psikolojik semptomların bildirilme düzeyinin arttığını işaret ettiğini belirttiler. Finlandiya'da 2019 yılından beri her iki yılda bir çalışanların tükenmişlik sendromu yaşayıp yaşamadıklarının takip edildiğini ve tükenmişlik sendromu bildiriminin %6.3'ten %8.4'e çıktığının tespit edildiğini söylediler. Bu artışın konu ile ilgili önlem alınması gerekliliğini ortaya koyduğunu vurgulayarak, bazı önerilerde bulundular:

UIB Güncel Bilgiler

“Çalışma hayatında ruh sağlığı sorunlarının önlenmesi ve iyi çalışma koşullarının teşvik edilmesi gerekmektedir. Çünkü çalışmak hem iyi hem de kötü ruh sağlığına katkıda bulunabilir. İşyeri yetişkinlerin refahını teşvik etmek için önemli bir alandır. Kötü zihinsel sağlığın yalnızca birey ve onun sağlığı, öğrenme kapasitesi ve üretkenliği açısından değil, aynı zamanda topluluklar ve bir bütün olarak toplum için de ciddi sonuçları vardır. Önleme ve teşvik önlemleri genellikle dayanıklılık ve baş etme becerilerinin geliştirilmesine odaklanır; bu, yalnızca zihinsel sağlık sorunlarını önlemekle kalmaz, aynı zamanda bireylerin çalışma hayatındaki zorlukları daha iyi yönetmelerine olanak tanır.”

AB Dönem Başkanı İspanya'dan “Ruh Sağlığı ve Güvencesiz Çalışma” Konulu Konferans (devam)

“İşyerlerinde iyi ruh sağlığının önlenmesi ve geliştirilmesi için kapasite oluşturmak, işyerlerinin kapasitelerine, kaynaklarına, önlemlerine ve becerilerine yapılan uzun vadeli bir yatırımdır.”

FIOH, çalışma hayatındaki ruh sağlığı” başlıklı bir proje sağlığı sorunlarının önlenmesi yürütüldüğünün bilgisini verdi. Bunun noktasında Finlandiya'da çalışma yanı sıra AB İyileşme ve Dayanıklılık hayatına ilişkin çeşitli tedbirlerin de Fon'u (RRF) tarafından Ruh Sağlığı yer aldığı 2020-2030 Ulusal Ruh Yardımcı Araçları'nın Sağlığı Stratejisi olduğunu belirtti. oluşturulduğunu ve bu araçlardan Ulusal Ruh Sağlığı Stratejisinin yanı İngilizce olarak yararlanılabileceğini sıra ülkede Sosyal İlişkiler ve Sağlık söyledi. Araçlara [ulaşmak](#) için Bakanlığı tarafından “İşyerinde Ruh tıklayınız.

UIB Güncel
Bilgiler

**Workplaces must
take smart action for
good mental health**

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**ULUSLARARASI İŞBİRLİKLERİ BÜLTENİ-EYLÜL 2023****SAYI: 38**

Uluslararası İşbirlikleri Bülteni ile;

Dünya Sağlık Örgütü (WHO), Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı (EU-OSHA), Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü (IOSH), İş Sağlığı Uluslararası Komisyonu (ICOH), Avrupa İSG Eğitim, Öğretim Bilgi Ağı (ENETOSH) ve İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) tarafından paylaşılan haberler, yayınlar, dijital araçlar, kampanyalar, etkinlik ve eğitimler ile anketleri sizlerle paylaşıyoruz.

Bültene ilişkin görüş ve önerilerinizi iletmek için dqosh@csgb.gov.tr e-posta adresinden bizimle iletişime geçebilirsiniz.

Yasal Uyarı: Bu e-bülten bilgilendirme amaçlı olup Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın resmi görüşünü yansıtmamaktadır.

İLETİŞİM

Adres Emek Mahallesi Naci AYVALIOĞLU Caddesi, No: 13, PK. 06520
Emek / ANKARA

Telefon: 0 (312) 296 67 67 - 0 (312) 296 73 67 - 0 (312) 296 78 10

Faks: 0 (312) 296 18 77

İnternet Sitesi: <https://www.csgb.gov.tr/isggm>

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

ULUSLARARASI İŞBİRLİKLERİ BÜLTENİ

*Bizi sosyal medya
hesaplarımızdan
takip edebilirsiniz!*

isggmmedya